

Досвід Наукової бібліотеки НаУКМА у формуванні навичок складання плану управління даними досліджень в аспірантів та докторантів

Світлана Чуканова,

Канд. пед. наук, зав. сектору Наукової бібліотеки, координатор Американської бібліотеки ім. В. Китастого Національного університету «Кієво-Могилянська академія», ст. викл. кафедри психології та педагогіки, сертифікований тренер Google for Education

Вступ

Важливість управління даними досліджень (УДД) у сучасній науці

Роль Наукової бібліотеки НаУКМА у підготовці аспірантів та докторантів

Мета презентації: поділитися досвідом

Історія впровадження навчання УДД в НаУКМА

2009: Започаткування курсу "Цифрова наука та інформаційна грамотність"

2018: Включення модулів з УДД до програми

2019: Розробка MOOC "Наукова комунікація в цифрову епоху"

Сьогодні: Планування окремого курсу з УДД

Курс "Цифрова наука та інформаційна грамотність"

Наукова комунікація

Інформаційна грамотність

Наукометрія

Критерії якості наукових публікацій

Академічна доброчесність

Дослідницька етика

Відкритий доступ та відкрита наука

Управління даними досліджень

Використання менеджерів посилань

Вимоги до написання наукових робіт

Акценти модуля УДД

Що таке дані досліджень?

Життєвий цикл даних

Управління даними досліджень та хто його здійснює

Репозитарії для даних

Як шукати дані для повторного використання

Принципи FAIR

Етика роботи з даними

Завдання з написання плану УДД

Написання власного плану УДД з використанням шаблону або інструментів

DMP Tool

DMP Online

Postgraduate Data Management Plan

1. Overview

1.1 Postgraduate Researcher:
1.2 Project title:
1.3 Project start and end dates:
1.4 Project context:

2. Defining your data

Describe your data (e.g. type, format, volume)

3. Looking after your data

Explain how you will manage your data, noting particular concerns or issues (e.g. storage and backup, data structuring, versioning, documentation etc)

4. Sharing your data

Explain which data will be shared and how (e.g. via repository, under what licence)

MOOC "Наукова комунікація в цифрову епоху"

Розроблено у співпраці з FOSTER Open Science та Clarivate Analytics

Доступний на платформі "Прометеус"

13 модулів, включаючи 2 модулі з УДД:

1. Основи управління даними досліджень
2. Планування управління даними

Вебінари з УДД в межах співпраці НБ НаУКМА з ТОВ “Академія Цифрового Розвитку” (діяльність цифрового хабу)

Використання DMP Online та DMP Tool для написання плану управління даними досліджень

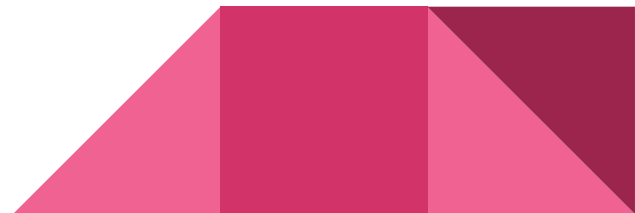
Інструменти оцінки відповідності даних принципам FAIR

Візуалізація даних з інструментом Datawrapper.de

Infogram: AI-візуалізація даних

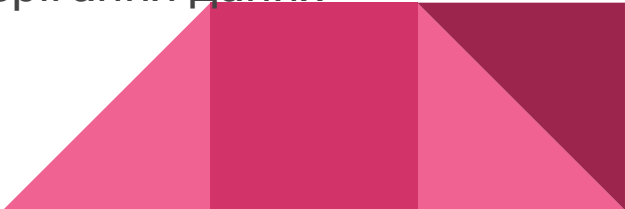
Управління даними досліджень з інструментами Google

Використання Advanced Renamer для неймінгу файлів

Окремий курс "Управління даними досліджень"

Структура курсу:

1. Важливість управління даними досліджень
 2. Поняття "дані досліджень", їх типи та види
 3. Життєвий цикл даних досліджень та основи управління ними
 4. Організація даних та правила іменування
 5. План управління даними досліджень
 6. Вирішення етичних питань при роботі з даними та цитування даних
 7. Робота з репозиторіями для довгострокового зберігання даних
-

Практичні завдання

Створення порівняльних таблиць різних типів дослідницьких даних

Аналіз та порівняння різних моделей життєвого циклу дослідницьких даних

Складання плану управління даними з використанням інструментів
DMPTool або DMPonline

Підготовка метаданих для наборів даних

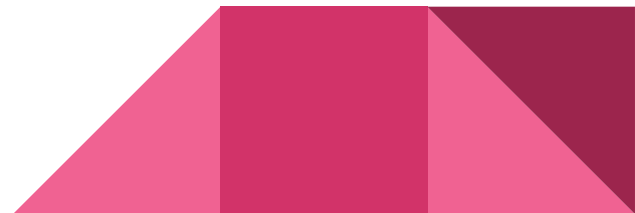
Практичні завдання

Робота з відкритими форматами даних

Пошук та використання тематичних репозитаріїв даних

Цитування наборів даних

Використання інструментів відкритої науки (GitHub, Jupyter Notebooks, RStudio IDE)

Додаткові теми для вивчення

Big Data: збір та аналіз у конкретних галузях досліджень

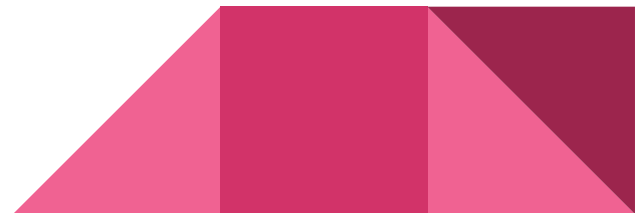
Інструменти візуалізації даних

GDPR та захист персональних даних у дослідженнях

Стратегії резервного копіювання та безпеки даних

Використання платформ для відкритої науки (наприклад, OSF)

Контроль версій даних

Компетенції, які розвивають аспіранти

Розуміння важливості УДД

Здатність розрізняти типи дослідницьких даних

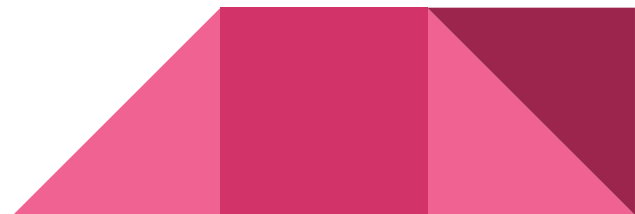
Вміння створювати плани управління даними

Навички роботи з метаданими

Розуміння етичних аспектів роботи з даними

Вміння працювати з репозиторіями даних

Навички цитування даних

Виклики та перспективи

Виклики:

- Швидкий розвиток технологій та методів УДД
- Різноманітність дисциплінарних підходів до УДД
- Забезпечення практичного застосування навичок

Перспективи:

- Розширення співпраці з міжнародними партнерами
 - Інтеграція УДД у всі аспекти дослідницької діяльності
 - Розвиток культури відкритої науки в Україні
-

Висновки

УДД - критично важлива навичка для сучасних дослідників

Комплексний підхід до навчання управління даними досліджень допоможе аспірантам та докторантам краще розуміти важливість цього процесу та ефективно застосовувати отримані знання у своїй науковій діяльності

Дякую!

chukanovaso@ukma.edu.ua